

Bruselj, 18. december 2020
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2020/0365 (COD)

14262/20
ADD 3

PROCIV 105	ECOFIN 1182
JAI 1132	ENV 832
COSI 258	SAN 490
ENFOPOL 354	CHIMIE 69
CT 121	RECH 539
COTER 120	DENLEG 90
ENER 512	RELEX 1037
TRANS 621	HYBRID 49
TELECOM 277	CYBER 283
ATO 91	ESPACE 85

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	16. december 2020
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	SWD(2020) 359 final
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA Spremni dokument k predlogu DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o odpornosti kritičnih subjektov

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2020) 359 final.

Priloga: SWD(2020) 359 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.12.2020
SWD(2020) 359 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

Spremni dokument

k predlogu

**DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o odpornosti kritičnih subjektov**

{COM(2020) 829 final} - {SEC(2020) 433 final} - {SWD(2020) 358 final}

Povzetek
Ocena učinka dodatnih ukrepov za odpornost kritične infrastrukture (postavka CWP 2020)
A. Potreba po ukrepanju
Zakaj? V čem je težava?
Zagotavljanje bistvenih storitev z uporabo kritičnih infrastruktur, ki podpirajo ključne družbene funkcije ali gospodarske dejavnosti v Uniji, zahteva zanesljivo zagotavljanje teh storitev, kar pomeni, da morajo biti zadevni izvajalci odporni na sedanja in pričakovana prihodnja tveganja (kot so naravne nevarnosti, hibridne grožnje, terorizem, notranji incidenti, izredne razmere v javnem zdravju ali nesreče). Današnji evropski okvir ne ustreza popolnoma svojemu namenu niti ni primeren za prihodnost. Kljub direktivi o evropski kritični infrastrukturi (direktiva EKI) iz leta 2008 ter drugim ukrepom na ravni EU in nacionalni ravni, ki so bili sprejeti od takrat, izvajalci niso vedno ustrezno opremljeni za obravnavanje tveganj, ki jih povzroča vse bolj kompleksno okolje, v katerem delujejo in za katerega sta med drugim značilni dinamična tveganjska krajina in poglobljena soodvisnost sektorjev. Direktiva EKI, ki se osredotoča na zaščito sredstev in ne na odpornost izvajalcev, zadeva majhno število evropskih kritičnih infrastruktur z ugotovljenimi čezmejnimi učinki v dveh sektorjih (energetika in promet). Poleg tega na nacionalni ravni obstajajo različni pristopi in pomanjkljivosti v zvezi s sektorsko pokritostjo, merili, ocenjevanjem tveganj, izmenjavo informacij itd. To povzroča ovire za pravilno delovanje notranjega trga, kar znatno ovira sposobnost izvajalcev za zanesljivo zagotavljanje zadevnih storitev, ki ga ne ovirajo nobene neutemeljene omejitve, po vsej Uniji.
Kaj naj bi prinesla ta pobuda?
Splošni cilj pobude je zagotoviti neprekinjeno zagotavljanje bistvenih storitev na notranjem trgu s krepitvijo odpornosti upravljavcev kritične infrastrukture (v predlogu imenovanih „kritični subjekti“) v državah članicah. Ta splošni cilj bo dosežen z uresničevanjem naslednjih specifičnih ciljev: • zagotoviti boljše razumevanje tveganj in soodvisnosti ter načinov za njihovo obravnavo; • zagotoviti, da organi držav članic vse ustrezne subjekte v vseh ključnih sektorjih opredelijo kot kritične; • zagotoviti, da se širok razpon dejavnosti za krepitev odpornosti odraža v javni politiki in operativni praksi, ter • okrepiti zmogljivosti in izboljšati sodelovanje in komunikacijo med deležniki.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?
Posredovanje EU je upravičeno zaradi skupne narave številnih tveganj, s katerimi se soočajo upravljavci kritičnih infrastruktur v Evropi, ki so čedalje bolj soodvisni, in zaradi različnih nacionalnih pravil na tem področju, ki ovirajo zmožnost izvajalcev, da zagotavljajo svoje storitve na notranjem trgu. Nadnacionalna narava zagotavljanja bistvenih storitev pomeni, da imajo lahko tudi lokalizirane motnje daljnosežne posledice na evropski ravni, za katere ni mogoče razumno pričakovati, da bodo ublažene zgolj z nacionalnimi ukrepi. Skladen pristop na ravni EU k obvladovanju tveganja glede vseh nevarnosti na tem področju bi zagotovil, da vsi zadevni izvajalci sprejmejo ustrezne ukrepe za povečanje odpornosti. To bi nato zagotovilo zanesljivejše zagotavljanje bistvenih storitev ter prispevalo k bolj izenačenim konkurenčnim pogojem na notranjem trgu.

B. Rešitve
Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?
Obravnavane so bile štiri možnosti politike: Možnost 1 predvideva prostovoljne, nezakonodajne ukrepe za spodbujanje enotnejših pristopov in izmenjave informacij kot dopolnitev obstoječe direktive EKI. Možnost 2 vključuje revizijo obstoječe direktive EKI, da bi uskladili sektorsko pokritost z obstoječo direktivo o varnosti omrežij in informacijskih sistemov (direktiva VOIS) ter izboljšali merila za izbor in zahteve za upravljavce EKI, npr. vzdrževanje načrtov za odpornost upravljavca. Države članice in imenovani upravljavci EKI bi morali

prav tako izvesti ocene tveganja.

Medtem pa **možnost 3** vključuje nadomestitev obstoječe direktive EKI s krovnim okvirnim pravnim instrumentom, da se vsaj v sektorjih, ki jih zajema obstoječa direktiva VOIS, okrepi odpornost kritičnih subjektov in izboljša delovanje notranjega trga na tem področju. Izvajanje bi bilo podprto z vozliščem znanj v Komisiji. Države članice bi morale na podlagi ocene tveganja opredeliti kritične subjekte, za katere bi veljale različne zahteve za krepitev odpornosti. Ocene tveganja bi morali izvesti tako države članice kot kritični subjekti. Zajeti bi bili tudi postopek za opredelitev kritičnih subjektov posebnega evropskega pomena ter nekatera posebna pravila, ki se uporabljajo za te subjekte.

Možnost 4 vključuje vse elemente, opisane v možnosti 3. Poleg tega bi imela Komisija dejavnejšo vlogo pri imenovanju kritičnih subjektov, ustanovljena pa bi bila tudi posebna agencija EU za odpornost kritične infrastrukture.

Ob upoštevanju pričakovanih učinkov in vrednosti vsake možnosti je prednostna možnost možnost 3, ki bi privedla do celovitejšega okvira za odpornost, ki bi upošteval obstoječe ukrepe EU in nacionalne posebnosti.

Kdo podpira katero možnost?

Omejeno število držav članic in upravljavcev je menilo, da sedanji okvir zadostuje, in so se zavzeli za prostovoljne ukrepe v okviru možnosti 1. Kar zadeva možnost 2, se je ena država članica raje osredotočila na evropsko kritično infrastrukturo v sedanji obliki, druge pa so se zavzele za revizijo koncepta EKI, da bi zajemal tudi infrastrukturo z jasno vseevropsko razsežnostjo. Večina držav članic se je zavzela za možnost 3. Izvajalci so najbolj podprli možnosti 2 in 3. Možnost 4 je bila med vsemi možnostmi najmanj zaželena tako med državami članicami kot med izvajalci; ocenjena je bila kot preveč vsiljiva in neprilagodljiva, kar pomeni, da ne omogoča dovolj prostora za upoštevanje sektorskih posebnosti.

C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Glede na ključno vlogo, ki jo imajo bistvene storitve v življenju državljanov in gospodarstvu EU, bi večja odpornost izvajalcev koristila akterjem v vseh gospodarskih sektorjih, vključno z malimi, srednjimi in velikimi podjetji. Prizadevanja na ravni EU za zagotovitev neprekinjenega zagotavljanja bistvenih storitev bi poleg pozitivnega učinka na posamezna podjetja prispevala tudi k povečanju skupne gospodarske stabilnosti in še večji privlačnosti trga EU za vlagatelje.

Poleg gospodarskega učinka bi ukrepi za krepitev odpornosti iz možnosti 3 povzročili manj motenj, varnejše delovne pogoje ter boljšo kakovost življenja in zdravja državljanov EU. Bolj kot zagotavljanje bistvenih storitev dejansko postaja zanesljivo, večja je verjetnost pozitivnih gospodarskih, socialnih, izobraževalnih, poklicnih in rekreacijskih koristi v življenju državljanov. Poleg tega bi imela dodatna prizadevanja za zmanjšanje pogostosti in resnosti motenj pri zagotavljanju bistvenih storitev tudi pozitiven vpliv na okolje, saj bi zagotovila učinkovitejšo rabo virov ter bolj trajnostne vzorce potrošnje in proizvodnje v EU.

Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?
Glavni stroški za države članice bi se nanašali na razvoj nacionalnih strategij, izvajanje ocen tveganja in opredelitev kritičnih subjektov ter nadzor in izvrševanje. Vendar bi pristojni organi pri tem lahko kot podlago za podporo izvajanju uporabili obstoječe politike in procese, vključno s strateškimi dokumenti, ureditvami za oceno tveganja ter postopkom imenovanja iz direktive o varnosti omrežij in informacijskih sistemov, kar bi omejilo skupne stroške. Medtem bi bili neposredni stroški, ki bi jih imeli opredeljeni kritični subjekti, povezani z izvajanjem ocen tveganja na ravni izvajalca, po potrebi ali kadar še niso bile narejene, s sprejetjem ustreznih organizacijskih in/ali tehničnih ukrepov za povečanje odpornosti upravljavcev in poročanjem o incidentih pristojnim organom.
Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?
Po pričakovanjih bo med subjekti, na katere vplivajo različne možnosti, malo MSP, ki bi jih to zadevalo. Medtem ko so v sektorjih, kot so promet, energetika ali voda, akterji, ki bodo verjetno določeni kot kritični subjekti, običajno srednja do velika podjetja s tisoči zaposlenimi, so lahko kritični subjekti v drugih sektorjih manjši. Mogoče si je na primer zamisliti, da bi lahko MSP v zdravstvenem sektorju zagotavljali posebne, visoko tehnične ali specializirane storitve. Vendar se MSP v tem položaju domnevno spodbuja, da sami zagotovijo visoko raven odpornosti in/ali da zanje veljajo posebne zahteve na nacionalni ravni in/ali na ravni EU, kar zmanjšuje dodatne stroške, povezane s prednostno možnostjo.
Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?
Nekateri učinki na pristojne organe držav članic bodo izhajali iz posebnih obveznosti, npr. rednih ocen tveganja na nacionalni ravni, nacionalnih strategij ter nadzornih in izvršilnih ukrepov. Poleg tega bi potreba po zagotavljanju dodatne podpore izvajalcem, ki so opredeljeni kot kritični subjekti, pri izpolnjevanju obveznosti, ki izhajajo iz zakonodaje, povzročila določene stroške.
Bo imela pobuda druge pomembnejše učinke?
Ni relevantno.
D. Spremljanje
Kdaj se bo politika pregledala?
Ocena učinka zakonodajnega akta bo izvedena štiri leta po roku za izvedbo zakonodajnega akta, da se zagotovi dovolj dolgo obdobje za oceno učinkov pobude po tem, ko je bila v celoti izvedena v vseh državah članicah.